
392

Besluit van 6 december 2024, houdende verlenging van de geldingsduur van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT;

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
T.H.D. Struycken, van 20 november 2024, directie Wetgeving en Juridische
Zaken, nr. 5911870;

Gelet op artikel 11, tweede lid, van de Tijdelijke wet uitwisseling
persoonsgegevens UHP KOT;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Enig artikel

Het tijdstip van verval van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsge-
gevens UHP KOT wordt vastgesteld op 1 januari 2027.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van
toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 6 december 2024

Willem-Alexander

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
T.H.D. Struycken

Uitgegeven de *tiende* december 2024

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

De Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT (hierna: de wet) is op 4 juni 2023 in werking getreden.¹ Op basis van deze wet kan worden achterhaald wie de ouders zijn die gedupeerde zijn van het kinderopvangtoeslagschandaal en tevens te maken hebben gekregen met een gedwongen uithuisplaatsing van hun kind(eren) (hierna: UHP KOT-ouders). Deze kennis vormt een randvoorwaarde voor het gericht kunnen informeren van de betrokken ouders over de beschikbare ondersteuning door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, voor een gerichte reflectie door de Raad voor de rechtspraak en de gerechten, de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen op het eigen handelen in dossiers van de kinderen van deze ouders, voor het kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek naar de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en de uithuisplaatsing van kinderen van gedupeerde ouders en voor het informeren van die ouders en hun kinderen dat hun persoonsgegevens zijn verwerkt in het kader van deze wet.²

Artikel 11, eerste lid, van de wet bepaalt dat de wet vervalt op 1 januari 2025. In het tweede lid is bepaald dat het tijdstip waarop de wet vervalt bij koninklijk besluit kan worden verlengd voor telkens twee jaren. Een dergelijke verlenging kan maximaal drie keer plaatsvinden. Een verlenging is alleen mogelijk indien daarvoor dringende redenen zijn die samenhangen met de taak van de bewindspersoon op dit punt (artikel 2, eerste lid, van de wet) of de hiervoor aangegeven doelen van de wet (artikel 2, tweede lid, van de wet).

Voor verlenging van de wet zijn drie doelen van belang. Ten eerste, het verkrijgen van inzicht in de groep UHP KOT-ouders en -kinderen. Ten tweede, het bieden van een ondersteuningsaanbod aan de UHP KOT-ouders. Ten slotte, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek.

Nog niet alle gedupeerde ouders met uithuisgeplaatste kinderen zijn in beeld. Dat is afhankelijk van de afronding van de integrale beoordelingen (inclusief bezwaar) door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen. De integrale beoordelingen worden naar verwachting in 2025 afgerond, met bezwaren die naar verwachting tot in 2026 zullen duren. Dit betekent dat vóór het aflopen van de wet op 1 januari 2025 het nog niet mogelijk zal zijn om een definitief inzicht te verkrijgen in de betrokken groep.³ Zonder verlenging van de wet ontbreekt na 1 januari 2025 de juridische basis om gegevens te kunnen koppelen en zo aan UHP KOT-ouders een gericht ondersteuningsaanbod te kunnen doen. Hierdoor zou de in artikel 2, eerste lid, van de wet beschreven taak niet uitgevoerd kunnen worden en zouden de in artikel 2, tweede lid, van de wet beschreven doelen niet gerealiseerd worden.

Op basis van de wet hebben onderzoekers het recht om de lijst van UHP KOT-kinderen op te vragen voor onderzoeksdoeleinden.

¹ Wet van 3 juni 2023, houdende regels aangaande een tijdelijke uitwisseling van persoonsgegevens ter identificering van de ouders die gedupeerd zijn als gevolg van problemen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag en geconfronteerd zijn met uithuisplaatsing van kinderen (Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT), Stb. 2023, 234.

² Artikel 2, tweede lid, van de wet. Vgl. Kamerstukken II 2022/23, 36 275, nr. 3, p. 1.

³ Peildatum 9 augustus 2024.

Het verlengen van de wet is belangrijk om de mogelijkheden voor onafhankelijk onderzoek te handhaven na afronding van de lopende reflectieonderzoeken door de rechtspraak, de raad voor de kinderscherming en de gecertificeerde instellingen. Ook volgen er mogelijk nog onderzoekswensen uit het rapport van de Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire (de commissie Hamer)⁴ dat naar verwachting eind 2024 wordt opgeleverd.

Gelet op het voorgaande wordt de werkingsduur van de wet met onderhavig besluit verlengd tot 1 januari 2027.

2. Voorhang Tweede en Eerste Kamer

Alvorens de voordracht voor het onderhavige koninklijk besluit is gedaan, is het ontwerp ingevolge artikel 11, derde lid, van de Tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT gedurende vier weken voorgelegd aan de Tweede en Eerste Kamer.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
T.H.D. Struycken

⁴ Instellingsbesluit Commissie onderzoek uithuisplaatsingen in relatie tot de toeslagenaffaire.